

Accountants en juristen in het IT-tijdperk: wie heeft er nog wat aan?

Prof. dr. Frank Kunneman

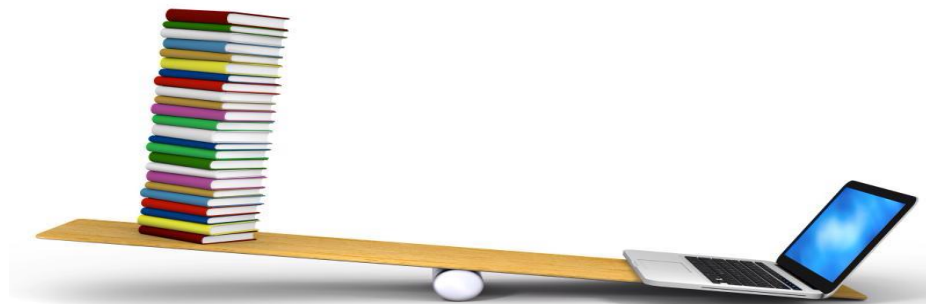
3 november 2017

OPLEIDINGEN

NBA

Onderwerpen

1. Bedreigingen en kansen in het IT-tijdperk. *Wat kunnen accountants en juristen van elkaar leren?*
2. Juridische hulpverlening voor de accountant in het IT-tijdperk. *De cavalerie rukt uit, maar hoe effectief?*

Welke beroepsgroep heeft de beste houdbaarheid op een schaal van 1-10?

- prostituee
- arts/vroedvrouw
- bakker
- advocaat
- pastoor/dominee/imam
- bankier
- accountant
- notaris

1-10 schaal

belangrijkheid

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

vertrouwen

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

TENMINSTE HOUDBAAR TOT:

Notabelen onder druk

- arts
- rechter
- accountant
- advocaat
- burgemeester
- (hoog)leraar
- notaris
- dominee/pastor/imam

Bedreigingen voor accountants en juristen in het IT-tijdperk

Bedreigingen voor accountants en juristen in het IT-tijdperk (I)

- De groei van de informatietechnologie brengt bepaalde verwachtingen en andere normen met zich mee:
  - snelheid
  - transparantie
  - vaste en betaalbare tarieven
- Voortschrijdende (it-)techniek raakt de core van de business.
- Toenemende kans op overbodigheid; werkprocessen worden geautomatiseerd en bepaalde vormen van dienstverlening verdwijnen of worden vervangen.
- Toenemende concurrentie, ook van buiten de beroepsgroep.

Bedreigingen voor accountants en juristen in het IT-tijdperk (II)

- toenemend gezagsverlies
- toenemend aantal aansprakelijkstellingen
- positief imago brokkelt af
- de opleiding is nog steeds op klassieke leest geschoeid

THREAT

Uitdagingen voor accountants en juristen in het IT-tijdperk

- De veranderende rol van de beroepsbeoefenaar; specialist, trusted advisor. Hoe verbind je dat met je onafhankelijke positie?
- Het ontwikkelen van nieuwe bedrijfsprocessen- en modellen; samenwerking met andere professionals rondom een gezamenlijke doelstelling (bijvoorbeeld regulators).
- Kwetsbaarheid digitale systemen.
- Juridische beschermingsmogelijkheden tegen aansprakelijkheid staan onder druk.

CHALLENGE

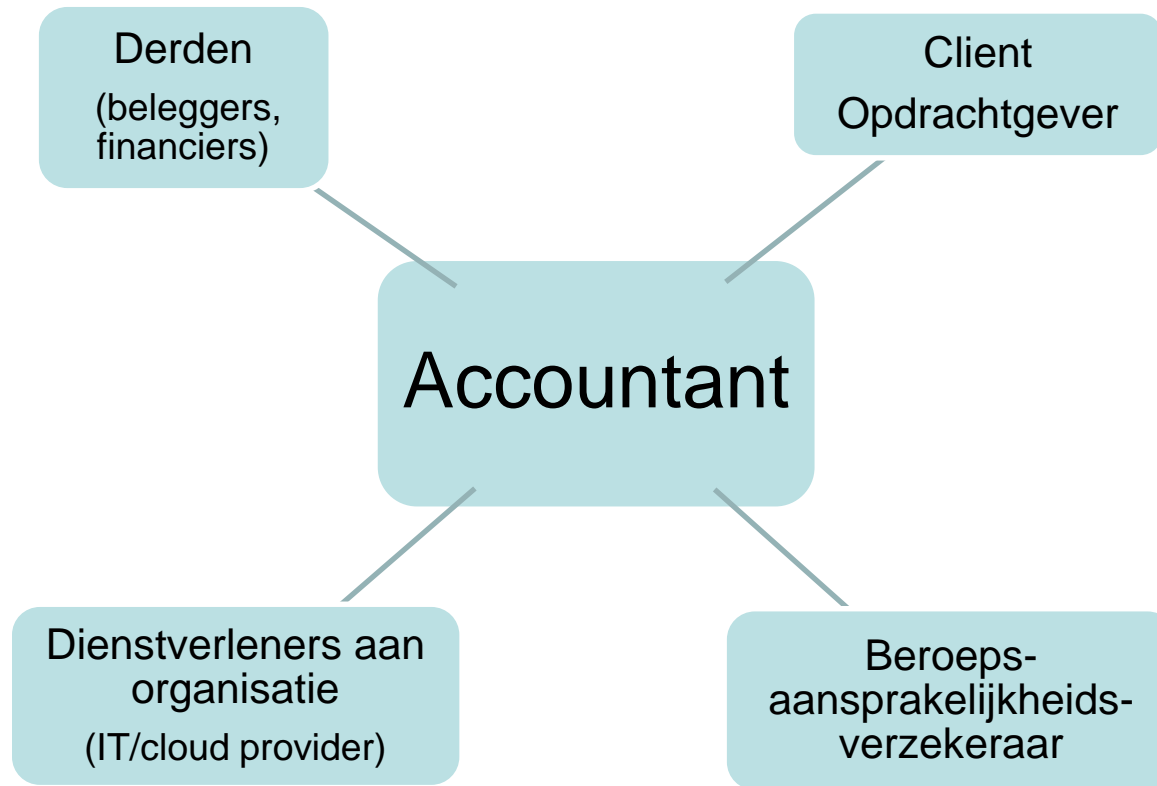
Toenemend aantal aansprakelijkstellingen

- In het algemeen geldt in tijden van verandering en bij een nieuwe manier van werken een toenemend aantal aansprakelijkstellingen.
- In het kielzog van bestuurders en commissarissen worden hun externe accountants in toenemende mate mede aansprakelijk gesteld.
- De toenemende betekenis van het enquêterecht bij ondernemingen raakt ook de accountancy.
- Het tuchtrecht heeft een steeds grotere invloed op de beroepsaansprakelijkheid (de laagdrempelige tuchtprocedure als voorstation van de civielrechtelijke procedure).

Juridische hulpverlening voor de accountant in het IT-tijdperk. De cavalerie rukt uit, maar hoe effectief?

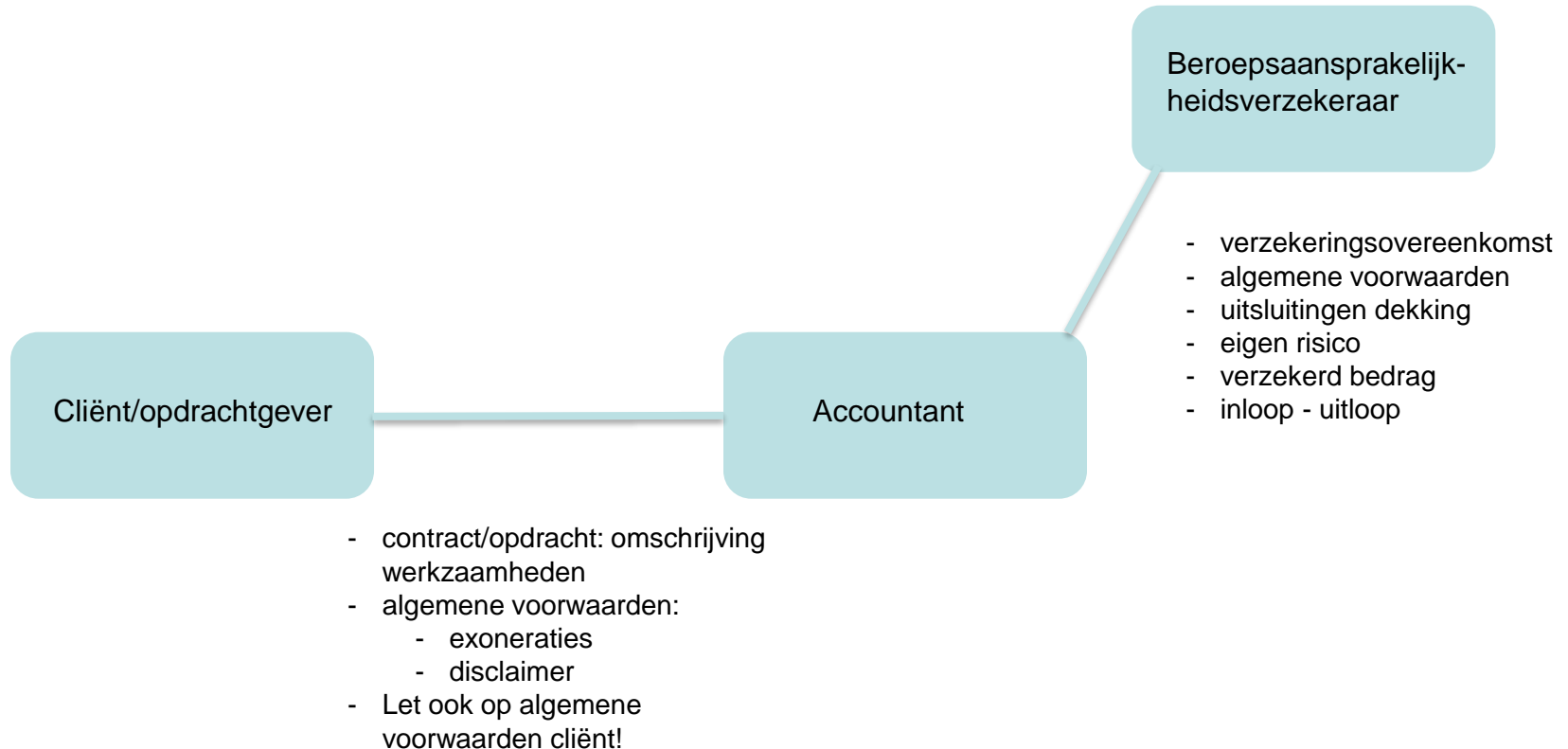

De verhouding tussen de accountant en opdrachtgever, derden, dienstverleners en verzekeraar

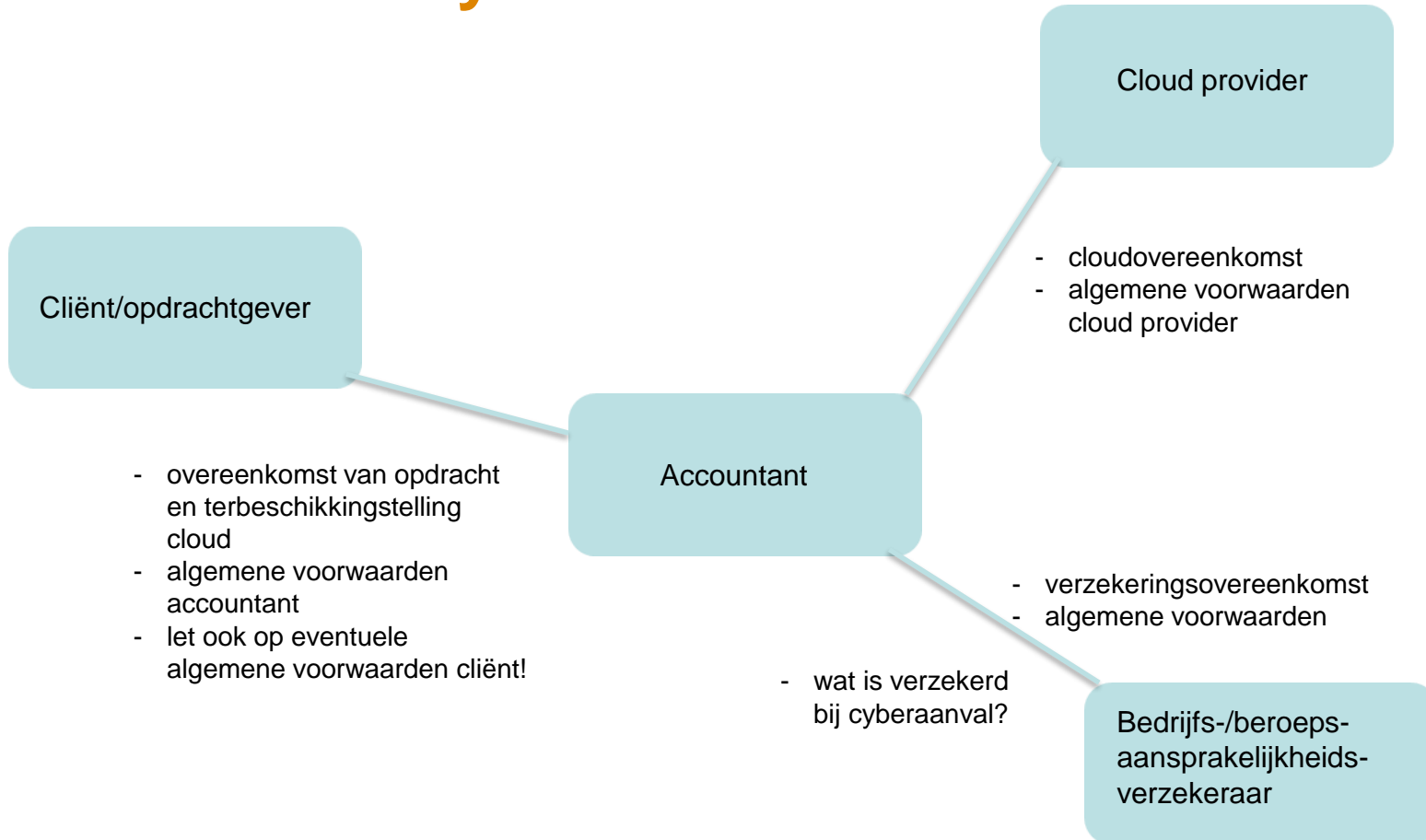
Beperk aansprakelijkheid door goed op elkaar aansluitende voorwaarden

Voorbeeld 1: Fraudedetectie

Beperk aansprakelijkheid door goed op elkaar aansluitende voorwaarden

Voorbeeld II: Cyberaanval cloud

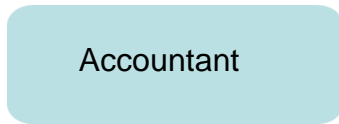

Juridische beschermingsmogelijkheden tegen aansprakelijkheid boeten in aan effect

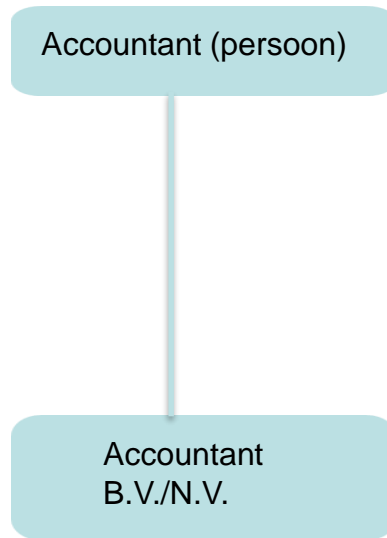
- Afnemende houdbaarheid bij het Gerecht van juridische verdedigingslijnes tegen aansprakelijkheid.
- Algemene voorwaarden: exoneraties en vrijwaringen slechts in beperkte mate in te roepen.
- Beperkte werking Letter of Representation (LOR).
- Beperkte verzekerbareheid van aansprakelijkheidsrisico's.
- Doorprikken door Gerecht van afschermingsstructuren.

Doorprikken van afschermingsstructuren

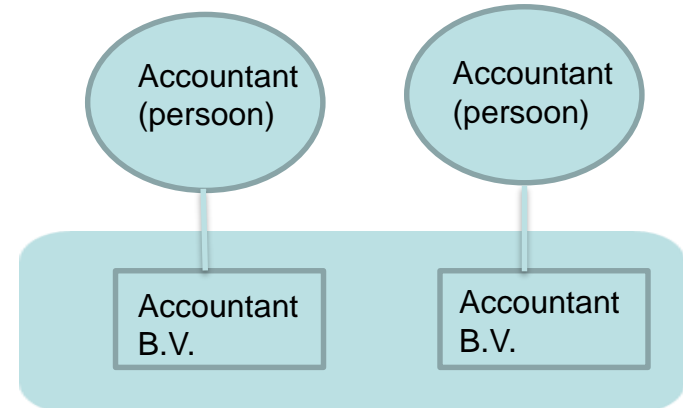
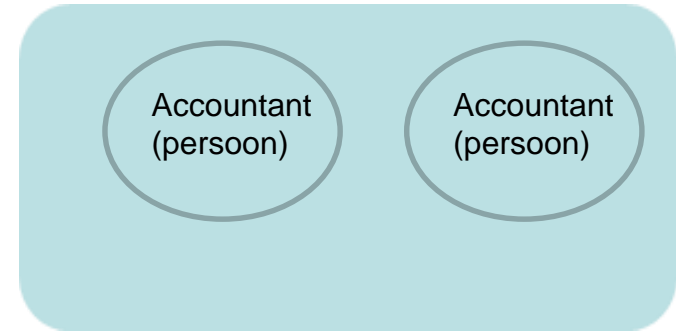
Eenmanszaak:

B.V./N.V.:

Maatschap:

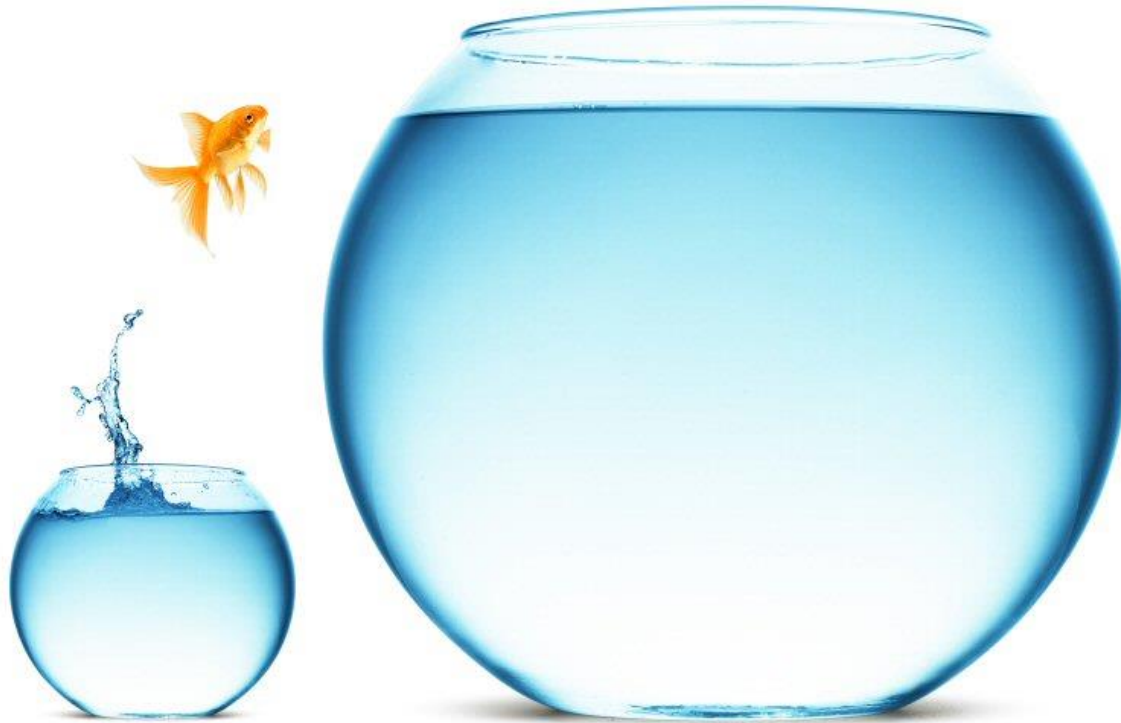

Kompa Nanzi verzin een list!

Kansen voor accountants en juristen in het IT-tijdperk

Kansen: benader het IT-tijdperk vanuit uw kernwaarden

- De toekomst voor de accountancy ligt in integere en gezaghebbende datamining, procesbeoordeling en managementadvies.
- Ontwikkelingen in de IT zijn geen linerair gevolg van de bolletjesschrijfmachine, de zakjapanner en de desktopcomputer.
- Een accountant moet niet beter leren rekenen maar beter leren interpreteren.
- Als uw imago verder afbrokkelt, is het einde verhaal; integriteit is alles.

Conclusie

- Het zal voor een aantal accountants een uitdaging zijn om over twintig jaar nog te bestaan.
- Het koesteren van de kernwaarden voor de accountancy is daarbij cruciaal: integriteit, het bieden van vertrouwen, het uitstralen van gezag en het verschaffen van zekerheid.
- Kansen liggen niet in het vergroten van de kennis van IT (bolletjes-typemachine-effect), maar in het toepassen van deze kernwaarden in de accountancy van de toekomst, en het nog meer leren interpreteren.
- Aandachtgebieden zijn onder andere samenwerking met de regulators, compliance, forensische accountancy, datamining, procesanalyse.
- Minder verdienen, meer bieden.

OPLEIDINGEN

NBA

Dank voor uw aandacht